

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/193/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317213538
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4317213538.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka v spore žalobcu: OMIKRON TRADING LIMITED, IČO: 01503447, Nerine Chambers, P.O.BOX 905, Road Town, Tortola, British Virgin Islands, zapísaný v Registri spoločnosti British Virgin Islands pod č. 1503447, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti žalovanej: V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XX, L., zastúpená JUDr. Andreou Chorvátovou Nagyovou, advokátkou so sídlom v Kozárovciach 632, Kozárovce, o zaplatenie 2.443,41 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 28. januára 2019 č. k. 12Csp/241/2017-187, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Levice) rozsudkom zo dňa 28. januára 2019 č. k. 12Csp/241/2017-187 pri právnom posúdení podľa § 112 a § 101 OZ pre premlčanie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal sa zaplatenia sumy 2.443,41 eura s príslušenstvom.

2. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že plne úspešnej žalovanej v tomto konaní priznal nárok na 100 % náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý úspech v tomto konaní nemal. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, súd prvej inštancie sa v danom spore zaoberal vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovanej. V spore bolo v prvom rade sporným to, či v danom prípade premlčacia doba spočívala počas exekučného konania začatého na návrh právneho predchodcu žalobcu na podklade rozhodcovského rozsudku o pohľadávke z úverovej zmluvy účastníkov, ktorá je predmetom tohto konania vydaného rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní podľa dojednanej rozhodcovskej doložky. Podľa ust. § 112 OZ premlčacia doba sa zastavuje - spočíva po dobu konania, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo na príslušnom orgáne a v začatom konaní riadne pokračuje. Po odpadnutí prekážky, ktorá spôsobila spočívanie premlčania, môže plynúť premlčacia doba ďalej v čase, ktorý ostáva do jej skončenia, pričom sa započítava čas, ktorý uplynul od začiatku jej plynutia, až do vyskytnutia sa prekážky. Základnou podmienkou tak, aby došlo k spočívaniu premlčacej doby, je, aby veriteľ dotknuté právo uplatnil buď na súde, alebo u iného orgánu, avšak nevyhnutne u príslušného orgánu, ktorým môže byť podľa zák. č. 244/2002 Z. z., o rozhodcovskom konaní aj rozhodcovský súd. Zo znenia tohto citovaného ustanovenia je potom možné vyvodiť, že ak veriteľ v

premlčacej dobe uplatní právo u iného nepríslušného orgánu, hoci v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od uplatnenia po dobu trvania konania plyníe naďalej a nedochádza k jej spočívaniu.

4. Rozhodcovská doložka, ktorá mala v danom prípade založiť právomoc rozhodcovského súdu (bod 6 Zmluvy o úvere uzavretej dňa 07.12.2007) bola iba uvedená ako súčasť tejto zmluvy. Na základe tejto doložky sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodnuté pred Stálym rozhodcovským súdom pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIÁČNÁ a rozhodnutie bude pre obidve strany konečné a záväzné. Zmluvná podmienka obsiahnutá v predmetnej úverovej zmluve v podobe rozhodcovskej doložky, podľa ktorej všetky spory v prípade žaloby prejedná vopred vybraný rozhodcovský súd tak jednoznačne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou, na ktorú musí súd z úradnej povinnosti prihliadať. Predmetná rozhodcovská doložka, keďže je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je podľa § 53 ods. 5 OZ neplatná a nemohla potom ani založiť právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. V dôsledku uvedeného samotným podaním návrhu na začatie konania na tento orgán ani pokračovaním v začatom konaní nemohlo tak dôjsť k zastaveniu, resp. spočívaniu premlčacej doby.

5. Z vykonaného dokazovania teda vyplýva, že žalovaná pohľadávka bola veriteľom zosplatnená dňa 20.02.2009, pričom v nasledujúci deň, t. j. 21.02.2009 mohlo byť právo uplatnené na súde, pričom od 21.02.2009 začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 21.02.2012. Vzhľadom k tomu, že žaloba v danej veci bola podaná na OS Levice až dňa 25.05.2017 a súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu o spočívání premlčacej doby ako to špecifikoval žalobca, súd podanú žalobu zamietol, pretože premlčanú pohľadávku nemohol žalobcovi priznať.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca žiadajúc odvolací súd rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 28.01.2019 č. k. 12Csp/241/2017-187 zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Alternatívne žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a podanej žalobe vyhovieť v celom rozsahu s tým, že mu bude priznaná vo vzťahu k žalovanej náhrada trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

7. Ak odvolací súd nesprávne posúdi procesný úkon žalovaného ako započítaciu námietku podľa § 98 OSP, hoci v skutočnosti pri správnej interpretácii má ísť o vzájomný návrh v zmysle § 97 ods. 1 OSP, v dôsledku čoho sa žalovanému nedostane súdnej ochrany, keďže o uplatnenom nároku žalovaného súdy meritórne vôbec nerozhodujú, potom zaťaží konanie vadou spočívajúcou v tom, že v dôsledku jeho postupu bola žalovanému ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. Z ústavnoprávneho hľadiska je takýmto vadným postupom súdu voči žalovanému znemožnený samotný prístup k súdnej ochrane (Nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 380/2013). Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (IV. ÚS 252/04). Napadnuté súdne rozhodnutie je vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné, čím prvoinštančný súd porušil práva žalobcu rezultujúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Povinnosťou súdu náležite odôvodniť svoje rozhodnutie v súlade s ust. § 157 ods. 2 OSP je totiž odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vyporiadava so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami účastníka (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/25/2007).

8. Názor súdu ohľadne plynutia a spočívania premlčacej doby žalobca nepovažuje za správny a nemôže sa s ním vôbec stotožniť. Ak právny predchodca žalobcu (Poštová banka, a.s.) vyhlásila predčasnú splatnosť úveru dňa 20.02.2009, premlčacia doba začala plynúť prvýkrát dňa 21.02.2009. Následne právny predchodca žalobcu podať žalobu na rozhodcovský súd, ktorý bola doručená tomuto súdu dňa 10.12.2010. Žalobca potom zo zákonnej trojročnej premlčacej doby vyčerpal 1 rok a 9 mesiacov. Následne žalobca podal návrh na vykonané exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku, avšak exekučný súd uznesením sp. zn. 1Er/976 zo dňa 12.11.2014 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11CoE/13/2015. Následne exekučný súd uznesením zo dňa 06.09.2016 sp. zn. 1Er/976/2014 zastavil exekučné konanie, o čom sa žalobca dozvedel dňa 13.01.2017. Ak teda žalobca podal žalobu v danej veci na OS Levice dňa 25.05.2017, odo dňa 13.01.2017, kedy sa dozvedel o zastavení exekučného konania až do dňa podania žaloby na

prvoinštančnom súde, t. j. dňa 25.05.2017 vyčerpá z zákonnej trojročnej premlčacej doby ďalšie 4 mesiace a 12 dní (správne podľa odvolacieho súdu 15 dní). Spolu z zákonnej trojročnej premlčacej doby žalobca vyčerpá 2 roky, 2 mesiace a 2 dni (1 rok + 9 mesiacov + 20 dní + 4 mesiace + 12 dní). Žalobca sa naďalej pridržiava názoru, že počas konania na rozhodcovskom súde a počas exekučného konania premlčacia doba neplynula, ale podľa § 112 OZ spočívala. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13Csp/119/2016, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 3Csp/150/2016 a Okresného súdu Komárno sp. zn. 14Csp/366/2017.

9. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu uviedla, že navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 28.01.2019, sp. zn. 12Csp/241/2017 v celom rozsahu potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázala na obsah uznesenia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 572/2017, rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/76/2015 zo dňa 27.10.2016 a rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/201/2015 zo dňa 17.02.2016, pričom rozhodnutia uvedených krajských súdov zaujali totožný právny názor ako ústavný súd, pokiaľ ide o „nespočívanie“ premlčacej doby podľa § 112 OZ. Návrh na vykonanie exekúcie bol podaný žalobcom na OS Levice dňa 08.08.2014 a žalobný návrh v tejto veci žalobcom dňa 25.05.2017. Rozhodcovská doložka je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, prihliada sa na ňu, ako keby v zmluve dojednaná nebola, a z tohto dôvodu nemohla byť daná ani právomoc rozhodcovského súdu vo veci rozhodovať. S poukazom na tento dôvod nemohlo ani dôjsť k spočívaniu premlčacej doby počas prebiehajúceho konania na rozhodcovskom súde a ani následne aj počas prebiehajúceho exekučného konania.

10. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu (§ 379, § 380 CSP) a prejednal predmetné odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), následne dospievajúc k tomu záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdiť.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. V danom prípade odvolací súd preskúmajúc dôvodnosť, resp. nedôvodnosť podaného odvolania zo strany žalobcu smerujúcemu voči zamietajúcemu prvoinštančnému rozsudku, dospel k záveru, že prvoinštančný súd v súvislosti s rozhodovaním o uplatnenom nároku žalobcu sa z hľadiska právneho aj argumentačného správne vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovanej, ktorú považoval za dôvodne vznesenú a z tohto dôvodu podanú žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnutý prvoinštančný rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v ďalšom odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd na rozdiel od žalobcu ako odvolateľa vôbec odôvodnenie napadnutého rozsudku nepovažuje za nedostatočné, resp. nepresvedčivé, pretože súd prvej inštancie dá sa povedať až precíznym spôsobom zaoberal odôvodnením vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej a v tejto súvislosti aj s odôvodnením inštitútu spočívania premlčacej doby, tak ako je upravený v obsahu ust. § 112 OZ. Vzhľadom k tomu, že súd podanú žalobu v prejednávanej veci zamietol z dôvodu premlčania nároku žalobcu márnym

uplynutím trojročnej premlčacej doby v jeho prípade a takisto aj z dôvodu, že nevzhliadol za správne v danom prípade aplikovať spočívanie premlčacej doby podľa § 112 OZ, odvolací súd odôvodnenie jeho zamietajúceho rozhodnutia považoval za skoncipované v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

13. Na margo správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že sa plne stotožňuje s posúdením námietky premlčania vznesenej žalovanou v priebehu tohto sporu ako s dôvodne podanou, pretože po vyhlásení rozhodcovskej doložky obsiahnutej v úverovej zmluve zo dňa 07.12.2007 ako neprijateľnej zmluvnej podmienky za neplatnú, tak z uvedeného dôvodu nemohla byť daná ani právomoc rozhodcovského súdu rozhodovať vo veci, a teda nemohlo dôjsť ani k spočívaniu premlčacej doby počas prebiehajúceho konania na rozhodcovskom súde, ako v priebehu tohto sporu, tvrdí žalobca. V tejto súvislosti je potrebné mať na zreteli aj záver ÚS SR rezultujúci z jeho uznesenia zo dňa 20.09.2017 sp. zn. III. ÚS 572/2017, podľa ktorého ak veriteľ uplatnil svoje právo na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva u príslušného orgánu podľa § 112 OZ. Zachovanie účinkov podanej žaloby pred takýmto rozhodcovským súdom a spočívanie plynutia premlčacej doby totiž nie je pre takýto prípad nikde zakotvené. Navyše je potrebné konštatovať, že žalobca inicioval začatie exekučného konania na základe predmetného rozsudku u súdneho exekútora až dňa 02.09.2014, čo je zjavne po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá v prejednávanej veci uplynula dňom 21.02.2012.

14. Žalobca svoj právny názor ohľadne nedôvodnosti vznesenej námietky premlčania kvôli spočívaniu premlčacej doby v podanom odvolaní odôvodnil okrem ust. § 112 OZ aj rozhodovacou činnosťou výlučne okresných súdov, ktoré rozhodnutia aj špecifikoval podľa príslušnej spisovej značky a označenia konkrétneho okresného súdu, avšak z obsahu týchto rozhodnutí nie je možné zistiť, či vôbec prešli odvolacím alebo dovolacím konaním. Obdobný právny záver ako vyplýva z hore citovaného uznesenia ÚS SR je možné zistiť aj z obsahu rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/76/2015, zo dňa 27.10.2016 ako aj rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/201/2015 zo dňa 17.02.2016.

15. V kontexte uvedeného, odvolací súd napadnutý - zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu v plnom rozsahu priznal žalovanej voči žalobcovi, pretože žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech. O výške tejto náhrady s poukazom na ust. 262 ods. 1 CSP rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

17. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).